

*Handläggare:
Jan Vikenheim*

Landstingsstyrelsen

Motion 2007:41 om lika villkor för hantering av vinster/överskott i skattefinansierad hälso- och sjukvård oavsett driftsform

Ärendet

I motionen föreslår Lena-Maj Anding m. fl. (mp)

att landstingsstyrelsen ges i uppdrag att uppvakta regeringen med krav på en lagstiftning som garanterar lika villkor för hantering av vinster/överskott hos privata respektive offentliga utförare av skattefinansierad hälso- och sjukvårdverksamhet, och

att landstingsstyrelsen ges i uppdrag att utveckla system och kompetens som hindrar privata leverantörer av skattefinansierad hälso- och sjukvård att ta ut oskäligen vinster

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen

Förvaltningens synpunkter

Regeringsuppvaktning

Förvaltningen finner inte anledning ha någon uttalad uppfattning angående motionärens förslag om uppvaktning av regeringen med önskemål om lagändring. Ställningstagande i denna fråga måste göras utifrån helt politiska bevekelsegrunder.

Förvaltningen vill dock i sammanhanget peka på den lagändring – som i och för sig enbart avsåg sjukhus - som regeringen initierade och riksdagen antog under föregående år. Ändringen innebar att det blev möjligt att i privat regi med offentlig finansiering bedriva hälso- och sjukvård med vinstsyfte vid sjukhus. De skäl som regeringen angav för sitt förslag har enligt förvaltningen betydelse även i nu aktuell fråga. Förvaltningen noterar slutligen i denna del att

Stockholms läns landsting i sitt remissvar tillstyrkte den föreslagna och genomförda ändringen i hälso- och sjukvårdslagen. Mot bakgrund av detta föreligger enligt förvaltningens uppfattning inte behov av uppvaktning i regeringen.

Utvecklande av system och kompetens

Den kommunala verksamheten styrs av kommunallagens generella bestämmelse om att landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Hälso- och sjukvårdslagen medger att vård under vissa förutsättningar utförs av privata leverantörer. När landstinget beslutat att sjukvården ska bedrivas av en entreprenör ska tjänsten upphandlas. Upphandlingen syftar till att utnyttja konkurrensen på marknaden för att uppnå en hög kvalitet och kostnadseffektiv vård. Villkoren för uppdraget bestäms av den som beställer vården. Inget hindrar att villkoren för uppdraget bestäms på det sättet att förutsättningarna för bedrivandet av den privata vården är densamma som gäller för den offentligt finansierade. Vid landstingets överenskommelser med andra vårdgivare om utförande av vård råder avtalsfrihet. Redan idag står det en privat entreprenör fritt att anta förslag om avtal som innebär att driva hälso- och sjukvårdsverksamhet utan vinstsyfte, eller att ta på sig en skyldighet att till landstinget återbetala hela eller delar av det ekonomiska överskott som verksamheten inbringar. Ingångna avtal ska hållas av såväl landstinget som motpart.

Landstingets tjänstemän har att inom de ramar som den politiska ledningen anger, verkställa de politiska beslut som fattas. I uppdraget ingår att göra de för patienter och landstingsmedlemmar bästa bedömningarna när det gäller planering av hälso- och sjukvården och när det gäller finansieringen av sådan verksamhet. Av de avtal som träffas visar sig en del mer fördelaktiga för landstinget än andra. När avtal förhandlas om, ligger det i sakens natur att man tar hänsyn till utfallet av avtal som ska ersättas.

I avvaktan på en ändrad lagstiftning bör landstingen och kommunerna enligt motionärerna gemensamt kunna utveckla system och kompetens som hindrar att privata leverantörer av vård och omsorg lämnar anbud på en för hög kostnadsnivå i förhållande till den förfrågade tjänsten. Instrument bör kunna utvecklas för att i förväg analysera och bedöma att angivna prisnivåer är skäliga liksom verktyg för uppföljning av specificerade kostnader. Inom Hälso- och

sjukvårdsnämndens förvaltning pågår kontinuerligt arbete för att effektivare åstadkomma förutsättningar för en högkvalitativ vård samt uppföljning och utveckling för att den ska bedrivas så kostnadseffektivt som möjligt. Detta inbegriper att privata leverantörer ska få en skälig ersättning för sitt uppdrag. Syftet är inte att ersättningsnivån ska leda till oskäligen vinster.

Förvaltningen konstaterar med anledning av detta förslag att alltför långtgående samarbete när det gäller inköp av varor eller tjänster i värsta fall kan betraktas som otillåtet kartellsamarbete.

Med åberopande av det anförda föreslår förvaltningen att motionen avslås.

Mona Boström
Landstingsdirektör

Anne Rundquist
Chefsjurist